

GIOVANNI PAOLO FOSCARINI (PARIJS)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
29 APRIL 1649
4942

Vervolg een verloren gegane brief van Foscarini van medio april 1649.

Samenvatting: Foscarini betreurt het feit dat zijn brieven aan Huygens onbeantwoord zijn gebleven. Hij herhaalt zijn eerder gedane aanbiedingen met betrekking tot de vijf luiten van Maler uit Bologna en de twee luiten van Frei. Hij heeft een boek met één- tot driestemmige [Italiaanse] liederen gezonden en houdt zich gereed om nog een boek met 50 één- tot vierstemmige liederen te zenden, alsmede ‘La pazza amorosa,’ en ook nog een boek met theorbe-composities in Franse stijl.

Een antwoord van Huygens is niet bekend. Het is het de laatste brief van Foscarini aan Huygens.

Primaire bron: Londen, Brit. Libr., Ms. Add. 22953, nr. 22, fols. 39-40: brief (dubbelvel, 20x30cm, ab | d; apograaf).

Vroegere uitgaven: Land 1891, p. 225: onvolledig (<Il non esser ... di Ans frei>; <è ben vero ... cento volte>; <tengo lesto un libretto ... ciacone et passaglij.>).

— Worp 5, nr. 4942, p. 6: samenvatting.

Namen: Hans Frei; Luca Maler; Nicholas Tassin.

Plaats: Frankrijk.

Titels: ‘Libretto di compositioni’ (Foscarini; ‘sopra la tiorba’); ‘Libro de arie’ (Foscarini; 50, à 1, 2, 3 e 4); ‘Libro di ariette’ (Foscarini; 50, à 1, 2 e 3); ‘La pazza amorosa’ (Foscarini).

Glossarium: alemanda (allemande); aria (lied); ciacona (chaconne); compositione (muziekstuk); corente (courante); giga (gigue); liuto (luit); passacaglia (passacaille); preludio (prélude); sarabanda (sarabande); tiorba (theorbe).

Transcriptie

À Monsieur

Monsieur de Zulichen, Secrétaire de Son Altesse le Prince d’Orange,

à La Haye.

Illustrissimo Signore et Padrone mio Colendissimo,

Il non esser mai capitato la rissposta di quatro mie, scrite à Vostra Signoria Illustrissima, che di siò mi fa star melanconico, pensando che, se sia incolerito contro di me per havere preso troppo libertà con la di Lei persona, è vero che io ho fatto manchamento nel esser così ¹presentuoso in dimandar con troppo libertà gratie à Vostra Signoria Illustrissima, ma voglio contracambiare il Suo favore, che mi prometto di ricever, con la più bella cosa che mai habia viduto al mondo, delli miei sinque liuti di Laux Maler et doi della vera taglia di Ans Frei et questa confidanza, che ho pigliatto con esso Lei, ne dij la colpa à Lei medesima et alla Sua gentilezza.

Io tengo il libro de Arie à 1, 2, 3 et 4, scrite nella medesima forma di quelle che Li ho mandato, con *La pazza amorosa*, cosa assai curiosa et bella. In rissposta della Sua non mancherò consegnarla à chi Vostra Signoria Illustrissima comandarà, assicurandoLa che quelli 25 scuti che mi fesse gratia di farmi pagare per il Signor Tassino, qualli non sonno stati bastante di pagare la copiatore delle scritture, come da Lei medesimo potrà giudicare. Ma | b | è ben vero che il Signor Tassin me li ha fatto stentare durante quatro mesi, con haverme fatto andare in sua casa sinquecento volte. E però, se Vostra Signoria Illustrissima mi vol fare la gratia

1. Hier lijken, zoals eerder in Foscarini’s brief van 2 april (4933), <pretentioso> en <presuntioso> door elkaar heen te spelen.

chiedutoLi, La suplico di scriver il sì ò vero il nò, atìò mi possa provvedere altrove, dovendo partire di qui senza falo alla fine del mese che viene. Non vorei che Vostra Signoria Illustrissima perdesse questa occasione delle dui libri delle 50 arie, come di sopra Le acceno le più belle cose de studio et de nove inventioni che mai habbia viduto.

La suplico dunque con ogni affetto avisarmi quello che devo fare, e quello che sia la Sua sotisfacione, che più tosto vorei perder la vita che la Sua gratia, sì che tengo lesto un libretto di compositioni sopra la tiorba fatte al modo di Francia, sioe de preludii, alemande, corente, gigi, sarabande, ciacone et passacaglii, che Li saranno di sumo piacere.

In tanto La suplico con ogni affetto di grata rissposta, da che fine Le facio reverenza et Le batio le mani. Parigi, le 29 Apprile 1649.

Di Vostra Signoria Illustrissima
devotissimo et obligatissimo servidore
Gio. Paolo Foscarini.

Vertaling

Aan de heer van Zuilichem, secretaris van Zijne Hoogheid de prins van Oranje,

te Den Haag.

Edele heer en beschermer,

²Ik heb nog steeds geen antwoord ontvangen op mijn ³vier brieven aan u, hetgeen mij bedroefd stemt, denkende dat, als u misschien ontstemd bent over mij vanwege de grote vrijheid die ik mij jegens u heb veroorloofd, het waar is dat ik fout heb gehandeld zo opdringerig te zijn door met te grote vrijheid gunsten van u te vragen, maar ik wil de goedwillendheid die ik van u hoop te ontvangen ruilen tegen het mooiste wat ik ooit ter wereld heb gezien, namelijk de *vijf luiten van Luca Maler* en de twee *van de juiste grootte van Hans Frei*, en dit vertrouwen dat ik in u heb gesteld geeft de schuld ervan aan uzelf en aan uw vriendelijkheid.

Ik heb [hier] het boek met de *liederen voor één, twee, drie en vier [zangstemmen]* op dezelfde manier geschreven als die ⁴welke ik u al heb gezonden, alsmede ‘La pazza amorosa’ (De verliefde zottin), een opmerkelijke en mooie compositie. Als u mij schrijft aan wie ik dat stuk moet toezenden, zal ik dat doen, u verzekerende dat die 25 écus die u zo vriendelijk was mij via de heer [Nicholas] Tassin te doen toekomen, niet genoeg zijn om het kopiëren te betalen, zoals u zelf zult kunnen beoordelen. Maar het is waar dat de heer Tassin mij die [25 écus] vier maanden heeft laten ontberen, nadat ik wel vijfhonderd keer naar zijn woning ben gegaan. En toch, als u mij de gunst wilt bewijzen die ik u heb gevraagd, verzoek ik u mij te willen schrijven of het ja of nee is, zodat ik mij [anders] elders kan voorzien, aangezien ik tegen het einde van de komende maand beslist moet vertrekken. Ik zou niet willen dat u de gelegenheid voorbij zou laten gaan om de twee boeken *met de vijftig liederen* te bemachtigen, die ik al eerder heb genoemd als de mooiste goed gecomponeerde nieuwe stukken die u ooit hebt gezien.

2. In de brief is de eerste zin in feite een onderwerp (<Il non esser>) zonder gezegde.

3. Bewaard gebleven zijn de brieven van 1 januari 1649 (4904), 29 maart (4930) en 2 april (4933). De brief van 1 januari is het directe antwoord op Huygens’ verloren brief van 14 december 1648, die van 29 maart is, naar de eerste zin te oordelen, duidelijk de eerstvolgende brief ná 1 januari, die van 2 april te vlug na die van 29 maart om te veronderstellen dat er tussen die twee nog een andere brief zou hebben gezeten. Conclusie is dan dat de ‘vierde’ brief, die verloren is gegaan, tussen 2 en 29 april is verstuurd. Wij dateren deze brief dan op ‘midden april.’ Het hebben bestaan van een brief van midden april verklaart waarom Foscarini in de onderhavige brief kan schrijven dat hij een muziekboek gereed houdt in hetzelfde formaat als dat van een muziekboek dat hij heeft opgestuurd. In de brieven van 29 maart en 2 april wordt nog niet over opsturen van zo’n muziekboek gesproken.

4. Kennelijk het ‘Libro de ariette a 1, 2 e 3,’ genoemd in vorige brieven van Foscarini.

Ik vraag u daarom vriendelijk mij te berichten wat ik moet doen, en wat u het liefste hebt, omdat ik nog eerder mijn leven zou willen verliezen dan uw gunst, zodat ik *een boekje* gereed houd *met composities voor de theorbe, gemaakt op de Franse wijze*, namelijk met *préludes, allemandes, courantes, giges, sarabandes, chaconnes en passacailles*, die u ten zeerste zullen bevallen.

Ondertussen vraag ik u vriendelijk om een antwoord, waartoe ik u mijn eerbied betuig en de hand kus.
Parijs, 29 april 1649.

Uw toegewijde en verplichte dienaar
Giovanni Paolo Foscarini.
